

Cikli I programeve: “PERMES BIBLES”

Emisioni nr 542 Ester 1

Kapitulli 1

Tema: Gruaja që refuzoi t’i bindej burrit

Ky kapitull që vjen nga historia pagane është futur në Fjalën e Zotit me një qëllim të përcaktuar qartë: për të mësuar se Zoti siguron në mënyrë të mrekullueshme për njerëzit e Tij. Ne do ta shikojmë këtë ndërsa kalojmë faqet e kësaj historie. Kjo histori fillon me ligjin e një mbretërie pagane dhe një vështirësi – një problem martesor. Edhe pse ishte një çështje shumë personale, ajo pati një jehonë ndërkombëtare.

“Në kohën e Asueros, (ai Asuero që mbretëronte nga Indija deri në Etiopi mbi njëqind e njëzet e shtatë krahina).”
[Est. 1:1].

Së pari, ne duhet të kuptojmë se Asuero nuk është emri i personit, por titulli i tij. Asuero do të thotë “baba i lartë”, ose “mbret i nderuar”. Ashtu si fjala Cezar është një titull dhe nuk identifikon personin, po kështu Asuero nuk e identifikon këtë mbret persian në historinë pagane. Në lidhje me identitetin e tij ekzistojnë mendime të ndryshme.

Pikëpamja ime është se Asuero në librin e Esterit është Ksersi, mbreti i madh i Persisë, sepse ai është personi që e coi mbretërinë në majat e saj. Ksersi është njeriu që bëri përpjekjen e madhe dhe të fundit që Lindja të mundte Perëndimin. Kjo ishte një përpjekje e jashtëzakonshme. Një libër i botuar nga një muze britanik në 1907, i titulluar “Skulpturat dhe mbishkrimet e Darit të madh në shkëmbin Behistun të Persisë” vërteton me përkthimin “Cilindri Cyrus” se Asuero dhe Esteri ishin prindërit e Cyrusit për të cilin flitet tek libri i profetit Isaia 44:28; 45:1. Ksersi mbretëroi mbi një perandori të madhe nga India deri në Etiopi.

“në atë kohë, kur mbreti Asuero rrinte në fronin e mbretërisë së tij që ishte në kështjellën e Suzës, në vitin e tretë të mbretërimit të tij shtroi një banket për të gjithë princat dhe shërbëtorët e tij; komandantët e ushtrisë së Persisë dhe të Medisë, fisnikët dhe princat e krahinave u mblodhën para tij.” [Est. 1:2-3].

Ky banket zbeh rëndësinë e cdo gjëje që njeriu përpigjet të arrijë sot. Në mbretërinë e tij ndodheshin 127 provinca dhe prej secilës doli një delegacion (prej sa vetash nuk e di), kështu që ai për këtë banket kishte prezent ndoshta një mijë, ose dy mijë veta. Këtë do ta quanim një banket mjaft lluksoz, apo jo. Ai kushtonte miliona dollarë. Ky ishte një banket mbi të gjithë banketet dhe sigurisht një ngjarje e madhe në historinë e botës. Si mund të hynte Zoti në skenë në këtë mënyrë? Perëndia do të hynte në atë skenë me anë të kujdesit të Tij. “Perëndia qëndron në hije, duke i mbajtur sytë në cdo kohë mbi njerëzit e Tij.”

“Atëherë ai tregoi pasuritë dhe lavdinë e mbretërisë së tij, madhësitinë dhe epërsinë e saj për shumë ditë, njëqind e tetëdhjetë ditë.” [Est. 1:4].

Asuero i mbajti këta njerëz për 180 ditë. Ai shtroi një banket të vazhdueshëm për 6 muaj. Babai i Luis-it të XV të Francës, po fliste me mësuesit dhe thesarmbajtësit e mbretërisë së tij për këtë banket dhe tha se nuk e kuptonte dot, sesi ky mbret i madh kishte durim ta shtronte atë. Thesarmbajtësi që mbante financat e Luisit të XV tha se nuk e kuptonte se si mund ta financonte dicka të tillë.

Ky banket zbulon pasurinë, lluksin dhe karakterin mbretëror të këtij oborri oriental. Ashtu sic ua tregova arsyeja për të është mëse e dukshme. Ai kishte thirrur të gjithë princat, të gjithë sunduesit e tij nga cdo cep i mbretërisë, në mënyrë që të fitonte zemrat e tyre për të mbështetur fushatën e tij luftarake për pushtimin e Greqisë dhe për ta bërë veten sunduesin suprem të botës së asaj kohe. Dhe sigurisht, që ai pothuajse pati sukses në atë përpjekje. Ai do të kishte pasur sukses nëse Zoti nuk do ta kishte parashikuar që ai operacion të përfundonte në dështim dhe se fuqia do të zhvendosej nga Lindja në Perëndim.

Ksersi donte që princat dhe sundimtarët e tij ta dinin se ai ishte në gjendje të paguante për luftën, për të cilën po mendonte. Ai u tregoi atyre pasuritë e mbretërisë së tij duke bërë një festë të madhe pagane. Banketi ishte pagan nga fillimi deri në fund të tij. Disa njerëz përpiqen, që të gjejmë mësimë shpirtërore këtu. Por, të them të drejtën unë nuk shoh mësimë të tilla këtu. Përkundrazi shoh se Perëndia na prezanton një oborr mbretëror pagan ku merreshin vendimet që ndikonin gjithë botën. Duket sikur Perëndia është jashtë gjithë kësaj, por kjo nuk është e vërtetë. Perëndia do që ta dini se Ai sundon mbi situata të tilla dhe Ai do ti realizojë qëllimet e Tij.

“Mbasi kaluan këto ditë, mbreti shtroi një banquet tjetër prej shtatë ditësh, në oborrin e kopshtit të pallatit mbretëror, për tërë popullin që ndodhej në kështjellën e Suzës, nga më i madhi deri te më i vogli.” [Est. 1:5].

Kulmi i banquetit të Ksersit ishte në këto shtatë ditët e fundit. Me sa duket ai solli shumë njerëz për shtatë ditët e fundit në oborrin e kopshtit të pallatit mbretëror.

“Kishte çadra të bardha dhe ngjyrë vjollce, që vareshin me kordonë të kuq flakë në unaza prej argjendi dhe në shtylla prej mermeri. Kishte divanë prej ari dhe prej argjendi mbi një dysHEME prej mermeri të kuq dhe të bardhë, prej sedefi dhe alabastri.” [Est. 1:6].

Argjendi, ari, zbukurimet dhe perdet e bukura na tregojnë për pasurinë e kësaj mbretërie. Kjo është një pamje e shkëlqyeshme. Rrënojat e atyre pallateve dëshmojnë ende për pasuritë e Persisë. Disa vite më parë e njëjta mbretëri e Persisë festoi 250 vjetorin në të njëjtin vend. Televizionet dhe revistat aktuale treguan dicka nga pasuria e jashtëzakonshme. Banketi kushtoi miliona dollarë. Pati shumë kritika për të, për shkak të varfërisë së madhe në vend. Por, banketi që shtroi Ksersi kalonte cdo imagjinatë. Duke gjykuar nga historia laike, qëllimi i Ksersit në shtrimin e këtij banqueti ishte të fitonte mbështetje për fushatën e tij të ardhshme ushtarake. Ai donte që të gjithë ta dinin se ai mund ta përballonte luftën. Ai përdori një festë për të bindur princat dhe sundimtarët.

Ne e kemi parë këtë metodë të përdorur në një shkallë më të vogël edhe në kohën tonë. Disa vite më parë, kur një nga ndërmarrjet e mëdha të makinave nxorri një model të ri, ata ftuan të gjithë partnerët e tyre në mbarë botën në Detroit për një kongres. Shtruan bankete me pije dhe ushqim me idenë për t'u shitur agjentëve të shitjeve modelin e ri që kishin nxjerrë. E njëjta gjë ndodhi edhe me Ksersin, vetëm se ai po u kërkonte atyre mbështetje në një fushatë të re që do të niste. Natyra njerëzore nuk ndryshon. Në Perandorinë Medo-Persiane, Ksersi po përgatitej të shkonte në luftë, por së pari ai bëri një përpjekje për të fituar mbështetjen e të tjerëve.

“Jepej për të pirë në enë ari, njëra e ndryshme nga tjetra, dhe kishte verë mbretërore me shumicë për hir të bujarisë së mbretit.” [Est. 1:7].

Ky banquet pagan nga fillimi në fund, përfundoi në një orgji dehëse.

“Në bazë të ligjit, askush nuk ishte i detyruar të pinte; në fakt mbreti kishte udhëruar tërë funksionarët e shtëpisë së tij t'i shërbenin secilit atë që dëshironte.” [Est. 1:8].

Ky varg na tregon se “në bazë të ligjit askush nuk ishte i detyruar të pinte.” Edhe këta sundues paganë orientale, që kishin sovranitet të plotë nuk detyronin askënd për të pirë, edhe pse ata vetë jepeshin pas pijes, ashtu si mbreti që po shohim Ksersi. Por, sot ne jemi më të qytetëruar dhe një burrë, ose duhet të pijë në bankete, ose duhet të dalë jashtë. Disa biznesmenë më kanë treguar se është pothuajse e pamundur të shkosh në një takim pune dhe të mos marrësh pjesë në koktejl. Një drejtor në një kompani më tregoi se presidenti i firmës e kishte thirrur në zyrë dhe e kishte qortuar, sepse nuk kishte marrë pjesë në një banquet me pije që ishte organizuar. Ju ndoshta mund të mendoni se presidenti do të donte njerëz esëll në zyrë. Por, shihni, ne jemi të qytetëruar dhe i detyrojmë njerëzit të pijnë.

“Edhe mbretëresha Vashti shtroi një banquet për gratë në pallatin e mbretit Asuero.” [Est. 1:9].

Vashti bëri gjithashtu një festë për gratë. Burrat i kishin sjellë gratë e tyre me vete, por ato nuk shkuan në të njëjtin banket. Pjesëmarrja në të njëjtën festë e burrave dhe grave në atë kohë ishte një prishje e traditës. Banketet e atëhershme ishin shumë ndryshe nga banketet e sotme. Gratë rrinin në dhoma të vecanta. Banketi për burrat ishte një çështje serioze. Mesa duket ata nuk e përzierin seksin me punën. Ksersi po shiste një luftë, kështu që Vashti i gostiti gratë në një banket tjetër.

“Ditën e shtatë, kur zemra e mbretit ishte e gëzuar për shkak të verës, ai urdhëroi Mehumanin, Bizthan, Harbonan, Bigthan, Abagthan, Zetharin dhe Karkasin, të shtatë eunukët që shërbënin në prani të mbretit Asuero.”
[Est. 1:10].

Ky varg na tregon se mbreti u deh. Nuk ishte i detyruar të pije në këto bankete, por nëse doje atëherë mund të pije sa të doje. Duket që mbreti nuk ishte antialkolist. Mbreti kishte arritur kulmin e tij, ditën e shtatë. Këtu lind pyetja dhe jo vetëm për këtë mbret, por për çdo mbret, apo sundimtar tjetër: A është një sundues i mirë nëse dehet? Kam dëgjuar se njerëzit e lindjes sot pyesin nëse shtetet e fuqishme të Perëndimit me gjithë dehjen e tyre është në gjendje të drejtojnë kombet e botës. Kjo është një pyetje, që sigurisht pret një përgjigje. Nëse gjendja vazhdon kështu si është sot atëherë vendi ynë do të shkatërrohet përfundimisht nga pija.

Ne shohim se Ksersi nën ndikimin e alkolit, bën dicka që nuk do ta kishte bërë kurrë sikur të ishte esëll. Ai urdhëroi eunukët e tij t'i sillnin Vashtin në banket.

“të sillnin para mbretit mbretëreshën Vashti me kurorën mbretërore, për t'i treguar popullit dhe princave bukurinë e saj; në të vërtetë ajo kishte një pamje të hijshme.”
[Est. 1:11].

Mbreti kishte treguar gjithë pasuritë dhe lluksin e tij dhe u kishte treguar atyre aftësinë e tij për të përballuar fushatën që kishte në mendje. Nën ndikimin e alkolit, ai bën dicka që është plotësisht në kundërshtim me zakonet e asaj kohe. Ai do të

sjellë mbretëreshën Vashti për të parë bukurinë e saj. Ai vendos që ta sjellë atë në oborrin e banketit para kuvendit të burrave. Ai nuk do ta kishte bërë kurrë një gjë të tillë nëse nuk do të ishte i dehur. Kjo ishte dicka shumë e pasjellshme. Në fakt, konsiderohej si shumë e vrazhdë. Ai donte që të gjithë ta shihnin Vashtin, thesarin e tij, gurin e cmuar të kurorës së tij, ashtu si ishte.

“Por mbretëresha Vashti nuk pranoi të vinte sipas urdhrit të mbretit që iu njoftua me anë të eunukëve; mbreti u pezmatua shumë dhe zemërimi i tij i ziente përbrenda.”
[Est. 1:12].

Mbreti u tha miqve të tij: “Unë kam një surprizë për ju. Dua të shihni mbretëreshën time. Ajo do të qëndrojë para jush me kurorën e saj mbretërore mbi kokë. Është me të vërtetë shumë e bukur.” Pas pak minutash, një nga eunukët i pëshpëriti mbretit në vesh: “Ajo nuk do të vijë.” Mos më thoni që gratë nuk kishin të drejtat e tyre në atë kohë. Vashti e refuzoi kërkesën e mbretit. Imagjinoni mbretin të ngritur në këmbë duke thënë: “Më vjen keq, zotërinj, por na duhet të ndryshojmë programin e mbrëmjes. Tërheqja jonë kryesore nuk mbërriti. Mbretëresha nuk do të jetë këtë mbrëmje këtu.” Kjo gjë do të nxiste gumëzhitjen në të gjithë banketin. Miqtë do të fillonin të thoshin: “C’lloj mbreti qenka ky që nuk komandoka dot as mbretëreshën e tij?”

Edhe pse mendoj se Vashti ishte plotësisht e justifikuar në refuzimin e urdhërit të mbretit, mendoj se ajo duhet të ishte menduar më mirë për këtë. Ajo duhet ta kishte marrë në konsideruar faktin se refuzimi i saj mund të shkaktonte një skandal, që do të dëmtonte burrin e saj dhe pozitën e tij. Nën këto rrethana ajo duhet të kishte shkuar në banket. Ajo duhet t’i ishte bindur mbretit.

“Atëherë mbreti pyeti dijetarët që njihnin kohërat (kjo ishte në fakt mënyra e veprimit të mbretit me gjithë ata që njihnin ligjin dhe drejtësinë; me të afërt për të ishin Karshena, Shethari, Admatha, Tarshishi, Meresi, Marsena dhe Memukani, shtatë princa të Persisë dhe të Medisë që pranoheshin të rrinin para mbretit

dhe zinin postet e para në mbretëri):

"Simbas ligjit çfarë duhet t'i bëhet mbretëreshës Vashti, që nuk zbatoi urdhrin e mbretit Asuero që iu transmetua me anë të eunukëve?". [Est. 1:13-15].

Kjo situatë krize mblodhi kabinetin për një mbledhje. Burrat e përmendur në këtë pasazh ishin princat që u takuan me mbretin privatisht dhe personalisht, ashtu si takohet kabineti me Presidentin e cdo shteti. E gjitha kjo mund të duket qesharake për ne sot, por në atë kjo çështje nuk ishte dicka e zakonshme. Mbretëresha kishte refuzuar t'i bindej urdhrin të mbretit dhe kabineti duhet të merrej me zgjidhjen e kësaj krize. Ata po përgatiteshin për një fushatë të madhe dhe mbretëresha nuk pranon të bëjë atë që po i kërkon mbreti. Çfarë duhej bërë me të? Me sa duket nuk kishte asnjë ligj, që ata të mund ta ushtronin.

"Memukami u përgjigj para mbretit dhe princave:

"Mbretëresha Vashti nuk ka vepruar drejt vetëm ndaj mbretit, por edhe ndaj gjithë princave dhe tërë popujve që janë në të gjitha krahinat e mbretit Asuero." [Est. 1:16].

Ne kemi dëgjuar shumë gjëra në lidhje me faktin që gratë në atë kohë ishin thjesht një plackë. Në shumë raste kjo ishte e vërtetë, por mesa duket Vashti kishte shumë liri dhe nuk kishte asnjë ligj që të mund ta detyronte t'i bindej urdhrin të mbretit për të ardhur në banket. Kabineti duhet të nxirrte një ligj të ashpër dhe të fortë, në mënyrë që ta zgjidhnin këtë situatë. Në këtë kohë, një djalosh i vogël i quajtur Memukam u ngrit dhe foli. Ai ishte një zëdhëndës dhe një burrë i sunduar nga gruaja. Nga e mora vesh që ai sundohej nga gruaja? Sepse kishte frikë se veprimi i mbretëreshës merrej vesh nga gratë dhe ato do të fillonin ti shikonin me përbuzje burrat e tyre. Nëse mbretëresha e kalonte lehtë këtë situatë, atëherë ai nuk do të shkonte në shtëpi. Nuk mendoj se i dëgjohej shumë fjala në shtëpinë e tij. Mendoj se gruaja e tij merrte shumicën e vendimeve. Kjo ndoshta ishte një nga arsyet pse ai u ngrit dhe foli në këtë mbledhje kabineti. Në pozita të ndryshme pune ka shumë njerëz që marrin urdhra nga të tjerët, por ata nuk kanë asnjëherë mundësinë për të shprehur veten. Pastaj shkojnë në shtëpi dhe gratë nuk i lënë që

të shprehen as atje. Kam njohur burra të tillë që flasin vetëm, kur shërbejnë në bordet e kishave. Ata flasin dhe flasin, por nuk bëjnë asgjë për mbarëvajtjen dhe zhvillimin e kishës. Ata flasin, edhe pse nuk kanë ndonjë gjë me vlerë për të thënë. Ata bëjnë sugjerime që nuk i meritojnë. Memukami ishte një njeri i tillë.

“Sjellja e mbretëreshës do të merret vesh nga të gjitha gratë që do të nxiten të përçmojnë burrat e tyre dhe të thonë:

"Mbreti Asuero kishte urdhëruar që të sillnin para tij mbretëreshën Vashti, por ajo nuk i vajti".

Madje që sot princesshat e Persisë dhe të Medisë që kanë marrë vesh sjelljen e mbretëreshës, do t`u flasin gjithë princave të mbretit dhe nga kjo do të lindë shumë përçmim dhe zemërim.” [Est. 1:17-18].

Memukami, ishte njëri nga princat. Ai thotë: “Kur të shkoj në shtëpi do të kem luftë në lidhje me këtë çështje.” Në fakt, ai mbërriti në përfundimin se nëse nuk merrej ndonjë vendim, nuk do të shkonte fare në shtëpi.

Nuk e di nëse keni dëgjuar për historinë e një burri që qeverisej nga gruaja dhe që mburrej. Një mëngjes kur erdhi në zyrë ai filloi të mburrej: “Mbremë, gruaja ime m’u ul në gjunjë.” Një nga kolegët e tij që e njihte situatën ishte pak skeptik dhe i tha: “Cilat ishin rrethanat dhe cfarë të tha?” Ai pa disi në siklet dhe pranoi: “Ajo ishte ulur në gjunjë dhe nga poshtë krevatit po më thoshtë: ‘Dil që andej o burrë frikacak!’”

Një histori tjetër tregon se një burrë u tha kolegëve të tij të punës se gruaja i kishte thënë se ai ishte një burrë model. Ai ia tha këtë gjë edhe sekretares, një grua e rrahur me vaj e me uthull e cila nuk e lavdëroi fare. Përkundrazi i tha: “Pse nuk e shikon fjalën model në fjalor, sepse nëse do ta shihje nuk do të ishte kaq krenar.” Ai dëgjoi këshillën e saj. Hapi fjalorin dhe lexoi: “Një model është një imitim i vogël i një gjëje të vërtetë.”

Ja pra se cfarë ishte Memukami. Ai ishte një burrë i sunduar nga gruaja. Ai tha me zë të lartë dhe qartë: “Duhet bërë dicka për të mbrojtur shtëpitë tona në këtë çështje.”

Në fakt ishte një krizë e vërtetë sepse mbreti dhe mbretëresha ishin një shembull për mbretërinë.

Vazhdimin e këtij kapitulli do ta ndjekim në emisionin tonë të herës së ardhshme.

